

Bonaire is nog steeds een stukje Nederland, maar ver van "huis". Officieel is het eiland sinds 2010 een provincie van Nederland en wordt Caribische Nederland genoemd. Het eiland is klein maar erg interessant zoals we de eerste dagen al merken.

Veel van de informatie die we verzamelden tijdens onze bezoeken aan bezienswaardigheden of lezen over de geschiedenis van het eiland, was ons onbekend. Gewoon, omdat het eiland ver van Nederland ligt, vermoeden we. Daarnaast leerden we "heel vroeger" op school eigenlijk niet zoveel over de benedenwindse ABC of de bovenwindse SSS-eilanden. Wel leerden we dat deze eilandengroepen evenals Suriname, een onderdeel (voorheen kolonie genoemd) van Het Koninkrijk der Nederlanden waren. Om eerlijk te zijn, misschien is onze kennis ook wel weggezaakt of gewoon vergeten, dat is goed mogelijk. Latere ontwikkelingen hebben we bewust meegemaakt zoals in 1974 de onafhankelijkheid van Suriname. De discussies over de verschillende bestuursvormen van de boven- en benedenwindse eilanden die op 10 oktober 2010 vaste vorm kregen, zijn ons eerlijk gezegd een beetje ontgaan.

De Bonaire vlag

Ruim voor ons vertrek naar Bonaire hebben we ons eerst "ingelesen" over Bonaire en haar zustereilanden. Als start bleek Wikipedia een goede informatiebron, vooral om te weten te komen welke landsvlaggen de ABC-eilanden hebben. Geen Nederlandse vlag zover waren we al, want een eigen identiteit is belangrijk voor de inwoners. Omdat de herkomst en samenstelling van de bevolking op ieder eiland anders is, heeft elk ABC eiland haar eigen vlag. Het ontwerp van alle vlaggen is niet zomaar gekozen, ze hebben een betekenis. Als je eenmaal de betekenis weet, wordt de vlag een stukje bijzondere geschiedenis, vooral die van Bonaire en dat willen we jullie niet onthouden.

De betekenis voor de vlag van Bonaire:

De vlag van Bonaire werd ingesteld op 15 december 1981. Voor het ontwerp ervan werd een prijsvraag uitgeschreven onder de bevolking. Doordat er geen overtuigend winnend ontwerp bij de inzendingen zat, is de vlag een compilatie van verschillende inzendingen geworden en werd gecreëerd door de toenmalige voorzitter van de Vlaggencommissie de heer Frans Booi.

De Symbolen in de vlag:

- De cirkel symboliseert een kompas en verwijst naar het feit dat Bonairianen te boek staan als goede zeelui en vissers.
- De driehoeken staan voor gelijkheid voor alle mensen uit alle windstreken.
- De zespuntige ster vertegenwoordigt de zes oorspronkelijke woonwijken op Bonaire: Kralendijk, Nikiboko, Tera Còrà, Antriol, Nòrt di Saliña en Rincon.
- De rode kleur van de ster staat voor het bloed en de overlevingskracht van de Bonairiaan.
- De gele baan staat voor de zon en de bloemen en verwijst naar de één keer per jaar bloeiende kibrahacha.
- De witte baan staat voor vrede en vrijheid.
- De blauwe baan verwijst naar de zee.

Bron: Wikipedia

Nu we eenmaal weten welke vlag bij welk eiland hoort, kan Ineke zelf de groetvlaggetjes maken en komen we goed voorbereid bij elk ABC-eiland.

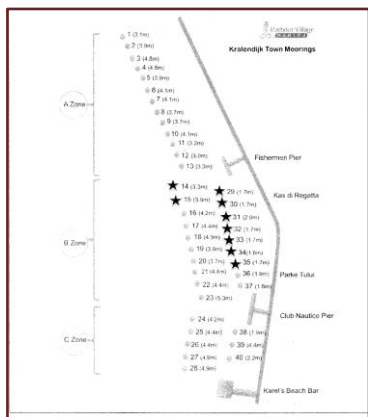
Aankomst, inklaar en .... frietjes

Midden in de nacht bij een nieuw (ei)land aankomen is niet wat we doorgaans plannen. Maar als de reis bijna 500Nm is en je er 4 dagen over doet, gaat de planning wel eens mank. Bonaire lopen we in het pikkedonker aan. Door de felle straatverlichting langs de hele boulevard zien we de mooring boeien die zich op 50m afstand van de kade zouden moeten bevinden, beslist niet liggen.

Op aanraden van een medezeiler koersen we naar de Marina en knopen de Zeezwaluw net na de ingang vast aan de stuurboord langskade. Dat is zonder hulp van de in zijn stoel zittende wachtsman, prima gelukt. Na een wijntje en snackje liggen we even later afgeserveerd in ons mandje. Kunnen nu ononderbroken een heerlijk dutje doen.

Inklaringsritueel

De volgende morgen melden we ons, na de Iguana kennismaking ([Suffertje 10](#)), in het Marina kantoor. Aangezien we rond 3 uur 's nachts binnenkwamen worden er geen havenpenningen gevraagd nadat we een vrije mooringboei (zie plaatje) weten te bemachtigen. Klik voor meer informatie op de link hier naast ([mooring en haveninfo](#)).

Helemaal blij genieten we van ons eerste kopje koffie in de kuip. Lang duurt de rust niet. De langsvarende heren van de Koninklijke Marechaussee verzoeken ons in onvervalst Nederlands maar uiterst correct, zo snel mogelijk in te klaren.

Ja, geen wonder dat ze weten dat we er net zijn, het gele vlaggetje hangt in het bakboord want. Gele vlag nog in, betekent dat je nog niet officieel ingeklaard bent, we zijn dus nog illegaal! Dus hup, hup, gieten de koffie naar binnen, even snel in de "drycleaning", papieren bijeen graaien en in het rubbertje scheuren we naar het Douane en Immigratie kantoor.

Als we onze dinghy vastmaken aan het steigertje, meert ook net de marechaussee af. Onderweg naar het douanekantoor lopend, zien we dat één van de marechaussees een beest in zijn armen draagt. Dichterbij komend, lijkt het een flamingo maar deze is wit.

Volwassen flamingo

jonge flamingo

Het blijkt een jonge flamingo te zijn, die zijn nog niet roze van kleur maar wit. Het slome, slappe beestje hebben ze uit zee opgevist en hij/zij lijkt zo goed als dood, geen eer meer aan te behalen denken we.

Ondertussen dat wij papieren invullen om in te klaren, zien we achter het glas van de douanebalie het slome beestje na 5 minuten in de airco ruimte, weer bijkomen. Hij/zij gaat staan en stapt vervolgens statig rond, nog wel wat wiebelig maar toch . Even later komen 2 dames van het flamingo-opvangcentrum de door hitte bevangen vogel ophalen. Daar wordt de jonge flamingo onderzocht en verzorgd tot het weer op eigen poten kan staan om vervolgens terug te keren naar de natuurlijke omgeving.

5 minuten later staan wij ook weer buiten. Nu zijn we volkomen legaal in Bonaire en hebben ook al een flamingo van dichtbij gezien.

Nu we toch op de kant staan snel naar de flappentap. Ondanks dat Bonaire een Nederlandse provincie is de munteenheid geen €€ maar US \$\$\$. Daarna naar de Digicel voor SIM-kaartje en internet bundel zodat we weer de elektronische snelweg op kunnen. Ook dat gaat flitsend. Dan zakt het tempo acuut want we zien een heuse friettent. Met lekkere gebakken knapperige friet en mayo, kroketten en frikandellen..... nu is het hek van de dam! We gaan de hartkleppen even smeren. Heerlijk weer eens echt lekkere friet en toebehoren te eten onder het genot van een mooi uitzicht richting Klein Bonaire. Klein Bonaire is een eiland, maar ziet eruit als een zandplaat en ligt voor de deur van Bonaire (zie kaartje aan begin).

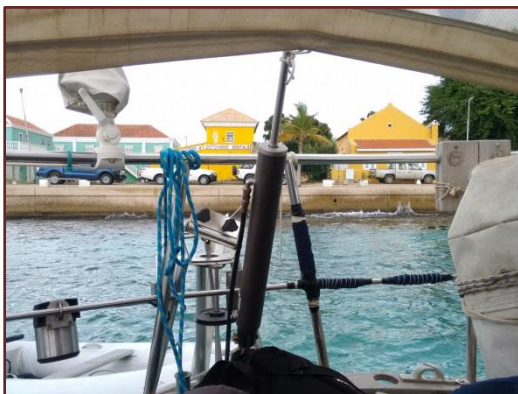
Meer Bonaire

De ezels, de zoutpannen, de vogels, de Iguana's en de mooie blauwe zee zijn uitgebreid aan de orde gekomen in de Zeezwaluw Suffertjes nummer [10](#), [11](#) & [12](#). Klink op de nummers om te lezen hoe het ook alweer was.

Muurschildering flora en fauna in Kralendijk

Heel erg bijzonder in Bonaire is het snorkelen zo vanaf je boot aan de mooringboei vlak bij de kade van Kralendijk. Het is net een aquarium waar je in zwemt, zo helder, zoveel kleuren vissen met de af en toe langskomende schildpad of platvis. Hangend over de zeerailing kun je het onderwater leven ook goed zien, maar in het water met duikbril en snorkel is het vele malen beter. Het is zoals de Engelstaligen zeggen **AWESOME!**

Naast het snorkelen hebben we natuurlijk ook aardig wat rondgelopen en gereden gedurende ons verblijf van 2 maanden. Uiteraard konden we niet alles in de Suffertjes kwijt, zodat we nog een aantal leuke

bezienswaardigheden hebben overgehouden om hier te beschrijven.

Grote moderne supermarkten zijn ruim vertegenwoordigd, langs 1 lange weg zijn er zeker 4 te vinden, waaronder een super mooie geheten: "Van Tweel". De naam zegt niet alles want het is gewoon Appie Heijn!

Het is niet de goedkoopste maar wat een genot om door een winkel te lopen die alles verkoopt wat je jaren niet hebt kunnen kopen.

Voor ons was het een bezienswaardigheid en we genoten als 2 kinderen in een snoepwinkel! De negatieve kant is dat je een half uur moet lopen naar Appie. Als je geen sleurkarretje meegenomen hebt (zoals wij de eerste keer), moet je met zware bepakking in de rugzak dat zelfde halfuur teruglopen.....

De zout pannen hebben we uitvoerig beschreven even als de slavenhuisjes daar vlakbij. Tijdens de rit met Azenitha & Jerry (US) vervolgden we de weg na de zoutpannen en passeerden de eenzame vuurtoren op het zuidelijkste puntje van Bonaire. Hier stoppen we nog een keer om de groep flamingo's in het Pekelmeer te bewonderen en te fotograferen.

De slavenhuisjes en het oranje baken voor de zoutschepen

Het Pekelmeer

De vuurtoren op de zuidpunt van Bonaire

De flamingos in het Pekelmeer

Zodra je uit de auto stapt, knerpt het dode koraal onder je voeten. Zand is er niet, maar overall ligt koraal, als zand, als een soort kiezelsteentjes zo glad, of als pijpjes of grote grillige bollen. Je kunt de vorm zo gek niet verzinnen of het ligt er wel. Daarnaast zie je her en der verspreid lage struikjes of cactussen in de droge zoute omgeving.

Na de zuidpunt volgen we de weg richting noordwest kant, naar **Boka Bartol** waar grotten zijn met oeroude Indiaanse rotstekeningen van de oorspronkelijke eilandbewoners. Jerry brengt ons met een aanloopje over de heuveltjes en gaten in de zandpaden tot vlak bij "de deur", onder het Jerry-motto: "if you have a rental 4X4 you drive you don't walk!".

De rotstekeningen zijn goed bewaard gebleven maar worden afgeschermd door metalen roosters. Bekijken of fotograferen is daardoor lastig maar we hebben een poging gedaan en zijn daar redelijk in geslaagd. De omgeving van de grotten is rotsachtig en gortdroog met cactussen en Divi-Divi bomen.

Via een rondrit door het dorpje Rincon, één van de 6 oorspronkelijke gemeenschappen van Bonaire (zoals de vlag ons leerde) rijden we naar het uitzichtpunt Alta Mira Unjo. Vanaf het hoogste punt hebben we een schitterend uitzicht over de vallei waar Rincon ligt.

Het uitzichtpunt is erg mooi vormgegeven. Het is ontworpen als een picknickplaats met verschillende niveaus en zitjes. Ondanks het felle zonnetje is het niet heet doordat de wind op die hoogte stevig waait.

De weg vanaf Rincon loopt in een lus weer terug naar Kralendijk, wat voor onze tour goed uitkomt. Bergafwaarts rijdend vanaf het hoge Alta Mira Unjo, hebben we een uitzicht over de mooie kustlijn en de lelijke olieterminal.

Vanaf de terminal volgt de weg de kustlijn tot aan Kralendijk. De uitzichten over zee en de natuur zouden erg mooi moeten zijn.... Maar helaas, we hebben het nooit gezien. De weg blijkt éénrichtingsverkeer te zijn en wij komen van de verkeerde

kant. We zullen dezelfde weg zoals we gekomen zijn, terug moeten, er zijn namelijk geen andere wegen. Gelukkig ziet de omgeving er nieuw uit, komend van de andere kant en verveelden ons daardoor geen moment!

Na de viering van Halloween op 31 oktober voor de "Kid-boats", wordt het tijd voor ons om de Zeezwaluw weer reisvaardig te maken. We hebben ons project dekreparatie net voltooid voor we vertrekken naar Curaçao, het volgende ABC-eiland. Het is officieel nog steeds "Het Hurricane seizoen".

Er wordt dus naarstig gezocht naar een goed weer-window. Grapje natuurlijk, want van Bonaire naar Curaçao is nog geen 50 mijl. Er is geen

hurricane in zicht en het is al weken rustig op de Atlantische oceaan, geen zorgen dus.

Helaas regent het regelmatig en niet van die miezerbuien maar tropische plensbuien. We hebben echter geen zin in een tochtje zoals we hadden van Suriname naar Grenada met 24 uur regen.

Voor 2 november staan alle lichten op groen. Om 8 uur in de morgen glijden de lijnen uit de mooringboei en gaan we op weg naar Curaçao.

De zeiltocht verloopt voorspoedig want de Zeezwaluw snelt in de 15kn oostelijk wind op enkel de genua in 7 uur naar de ingang van het Spaanse Water, aan de zuidkant van Curaçao. Op de motor nog even het smalle aanloopkanaaltje door waarna zich de wijde baai met ontelbare schepen in zicht komt. Na 2 mislukte ankerpogingen liggen we bij de 3de muurvast. De motor kan af.

In het volgende verslag staat Curaçao centraal.

Riens en Ineke Elswijk ab SY Zeezwaluw

